

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2787/2023.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 41.Pf.632.092/2023/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel (Geéb Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd dr. Geéb Klaudia) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Fővárosi Törvényszék 41.Pf.632.092/2023/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2.P.87.570/2022/7. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló eljárásban megállapított tényállás szerint az alapügy alperese (egy végelszámolás alatt álló gazdasági társaság), mint lízingbe adó és az indítványozó, mint lízingbe vevő között 2006. december 8. napján zárt végű pénzügyi lízingszerződés jött létre egy motoros hajóra, mint lízingtárgyra vonatkozóan. Az indítványozó a lízingszerződésből eredő igényét érvényesítette a perben, melyben elsődlegesen a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 339. §-a alapján 13.475,21 CHF és annak 2007. április 11. napjától a megfizetésig terjedő időre havi 1% késedelmi kamata, másodlagosan a régi Ptk. 339. §-a alapján 13.475,21 CHF és annak 2007. április 11. napjától a megfizetésig terjedő időre a régi Ptk. szerint járó késedelmi kamata, míg harmadlagosan a fenti összeg megfizetését a régi Ptk. 361. § (1) bekezdése szerinti jogalap nélküli gazdagodás címén kérte.
- [3] A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2.P.87.570/2022/7. számú, 2023. március 2. napján kelt ítéletével az indítványozó keresetét elutasította. A bíróság ítéletében arra a

következtetésre jutott, hogy bár kétségtelen, hogy az indítványozó 2007. április 11. napján átutalási megbízást adott 13.475,21 CHF összeg elutalására, azonban az utalás jogcíme a bizonylaton nem került feltüntetésre, és az indítványozó által becsatolt írásbeli nyilatkozat is csak az utalás tényét (és nem pedig annak jogcímét) igazolta. Az indítványozó továbbá azt sem bizonyította, hogy az utalás a címzetthez megérkezett. A bíróság ezért arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó a kár bekövetkezését nem tudta bizonyítani, továbbá azt is megjegyezte, hogy a követelés még a kár esetleges bizonyítása esetén is elévült volna. A bíróság ítéletében az indítványozó perfelvételi tárgyalás elhalasztására irányuló kérelmét is elutasította.

- [4] 1.2. Az indítványozó fellebbezése alapján másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 41.Pf.632.092/2023/4. számú, 2023. szeptember 14. napján kelt ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A Fővárosi Törvényszék arra a következtetésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság a kereset és az ellenkérelem keretei között a tényállást teljeskörűen feltárta, és az irányadó jogszabályi rendelkezések helytálló felhívásával, értelmezésével és alkalmazásával megalapozott döntést hozott.
- [5] 1.3. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 27. §-a szerinti panaszát, melyben a Fővárosi Törvényszék 41.Pf.632.092/2023/4. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2.P.87.570/2022/7. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal. Az alkotmányjogi panasz szerint a támadott bírói döntések sértik az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (1) bekezdését, XXIV. cikk (1) bekezdését, továbbá a XXVIII. cikk (1), (2) és (7) bekezdéseit.
- [6] Az indítványozó szerint a Fővárosi Törvényszék ítéletével megsértette az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát azáltal, hogy a másodfokú bíróság nem megfelelően vizsgálta meg és bírálta el a fellebbezést (kizárólag az elévülés kérdését vizsgálta, az indítványozó további érveit nem), a másodfokú bíróság döntésének eredményeként pedig végeredményben az indítványozó tulajdonhoz való joga is sérült. Az első fokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság pedig tévesen tárta fel, mérlegelte és hivatkozta a bizonyítékokat, melyre vonatkozóan az ítélet érdemi indokolást sem tartalmaz, ezzel ugyancsak megsértve az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát. Ugyancsak a tisztességes eljárást sérti a panasz szerint, hogy a bíróság aktivista módon kiegészítette a felek szerződését, a bíróság jogi megközelítése pedig a lízing fogalmával is nyilvánvalóan ellentétes.
- [7] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek, így különösen az Abtv. 27. § (1) bekezdésében, 29-30. §-ában és 52. § (1b) bekezdésében fogalt törvényi feltételeknek eleget tesz-e.

- [8] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-ában meghatározott esetben az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. Az indítványozó jogi képviselője a másodfokú bíróság végzését 2023. október 12-én vette át, míg az alkotmányjogi panaszt 2023. december 8-án nyújtotta be, ezért megállapítható, hogy az alkotmányjogi panasz határidőben került előterjesztésre. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségét kimerítette. Az indítványozó a bírósági eljárásban felperesként vett részt, ezért érintettsége fennáll. Az indítványozó jogi képviselője az ügyvédi meghatalmazását csatolta.
- [9] 2.2. A határidőben benyújtott indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek csak részben tesz eleget, a következők szerint.
- [10] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [11] Alkotmányjogi panaszában az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés és 52. § (1b) bekezdés *a)* pont]. Az indítványozó megjelölte továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *c)* pont] és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit, az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (1) bekezdését, XXIV. cikk (1) bekezdését, továbbá a XXVIII. cikk (1), (2) és (7) bekezdéseit. [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *d)* pont]. Az indítványozó kifejezett kérelmet fogalmazott meg a támadott bírói döntés megsemmisítésére nézve [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f)* pont].
- [12] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés alapján az indítványnak – többek között – indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [e) pont]. Az Alkotmánybíróság által vizsgálható alkotmányossági kérdés [Abtv. 52. § (2) bekezdés] meghatározásához szükséges tehát, hogy az indítványozó az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezésének alkotmányos tartalma és a támadott bírói döntés között szerinte fennálló ellentétet alkotmányjogilag is értékelhető érvekkel alátámassza.
- [13] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének, XV. cikk (1) bekezdésének, XXVIII. cikk (2) és (7) bekezdésének sérelmére vonatkozó kifejezett indokolást nem adott elő, a felsorolt alapjogok alkotmányos tartalmára az indítványozó nem hivatkozott. Ilyen irányú indokolás hiányában a panasz ezekben az elemeiben nem felel meg a határozottság Abtv. 52. §

(1b) bekezdés *b*) és *e*) pontjában írt követelményének, és annak elbírálására nincs lehetőség {lásd hasonlóan: 3076/2022. (II. 26.) AB végzés, Indokolás [12]}.

- [14] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésére is hivatkozott, azonban az alkotmányjogi panaszra okot adó ügyben közigazgatási hatósági eljárás a bíróság eljárását nem előzte meg. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványozó tisztességes eljárás sérelmét állító, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését is felhívó panaszát az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének körében értékelte {lásd pl.: 3010/2023. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [32]}.
- [15] 2.3. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [16] Az alkotmányjogi panasz sem a tulajdonhoz való jog, sem a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog állított sérelme körében nem vet fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, ezért az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy a panaszban foglaltak alapján megállapítható-e a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye.
- [17] Az indítványozó a tulajdonhoz való jog sérelmét abban jelölte meg, hogy a másodfokú bíróság azáltal, hogy az elévülés következtében nem vizsgálta meg a jogalapot, megfosztotta őt attól, hogy esetlegesen beszámításként tartozását érvényesítse. Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy gyakorlata szerint különbséget kell tenni a polgári jogi és az alkotmányos tulajdonvédelem között, a kettő nem azonos: „az alkotmányos tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat és nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével”. Továbbá „nem vonható az alkotmányos tulajdonvédelem alá minden olyan ügy, melyben az indítványozó állítása szerint jogsértő bírósági határozatok eredményeként pervesztes lett, és ezért vagyonvesztést szenvedett el.” Az alkotmányjogi panasz a tulajdonjog sérelmén keresztül nem lehet eszköze a bíróságok által az indítványozó szerint elkövetett, alkotmányossági kérdést fel nem vető, egyszerű törvénysértések orvoslásának {lásd például: 3012/2022. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [27]}.
- [18] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelme körében többek között azt kifogásolta, hogy első fokon eljáró bíróság tévesen tárta fel, mérlegelte és hivatkozta a bizonyítékokat, melyre vonatkozóan az ítélet érdemi indokolást sem tartalmaz. Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza állandó gyakorlatát: „Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére van hatásköre, ebbe azonban a bizonyítékok bírói

mérlegelésének és a bírósági eljárás teljes egészének felülbírálata nem tartozik bele” (lásd: 3351/2012. (XII. 5.) AB végzés, Indokolás [7]).

- [19] Az Alkotmánybíróság az indítvány arra vonatkozó panaszelemével összefüggésben, hogy a bíróság nem megfelelően vizsgálta meg és bírálta el az általa előterjesztett fellebbezést, valamint döntését nem megfelelően indokolta, a következőkre hívja fel a figyelmet. „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. [...] A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhető ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza” (3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]). Továbbá jelen ügyben is hangsúlyozza az Alkotmánybíróság, hogy nem tekinthető az eljárás tisztességessége [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] követelményrendszerén belül értékelhető alkotmányossági kérdésnek önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként megindokolt bírósági döntést tévesnek, magára nézve sérelmesnek tartja (lásd hasonlóan például: 3427/2020. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [14]; 3215/2021. (V. 28.) AB végzés [21]–[22]).
- [20] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság arra a megállapításra jutott, hogy az Abtv. 29. §-ában foglalt vagylagos befogadási feltételek egyike sem áll fenn, mert az alkotmányjogi panasz nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem.
- [21] 3. A fentiek szerint az alkotmányjogi panasz részben nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjában foglalt törvényi feltételnek, részben nem teljesíti az Abtv. 29. §-ban írt befogadási kritériumokat, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2024. november 5.

Dr. Patyi András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró